

Prezydent Miasta Stalowej Woli

www.stalowawola.pl

e-mail: um@stalowawola.pl

www.bip.stalowawola.pl

Prezydent Miasta
tel. (15) 643 35 66
fax (15) 643 34 12

Przewodniczący
Rady Miejskiej
tel. (15) 643 34 01

Skarbnik Miasta
tel. (15) 643 35 54

Sekretarz Miasta
tel. (15) 643 35 70

Kancelaria
Prezydenta Miasta
tel. (15) 643 34 21

Wydział Organizacji, Kadr
i Zamówień Publicznych
tel. (15) 643 34 59

Wydział
Budżetu i Finansów
tel. (15) 643 34 30

Wydział Podatków i Opłat
Lokalnych
tel. (15) 643 34 62

Wydział Planowania
Przestrzennego
tel. (15) 643 34 75

Wydział Inwestycji,
Transportu i Pozyskiwania
Funduszy
tel. (15) 643 34 50

Wydział Gospodarki
Odpadami
tel. (15) 643 34 53

Wydział Mienia Gminnego
i Gospodarki Lokalami
tel. (15) 643 34 83

Wydział Spraw Obywatelskich
i Zarządzania Kryzysowego
tel. (15) 643 34 41

Wydział Edukacji
i Zdrowia
tel. (15) 643 34 10

Wydział Świadczeń
Rodzinnych i Społecznych
tel. (15) 643 34 84

Biurowo Rady Miejskiej
tel. (15) 643 34 65

Urząd Stanu Cywilnego
tel. (15) 643 34 02

Zespół Prawny Urzędu
tel. (15) 643 34 54
tel. (15) 643 43 63

Stalowa Wola, dnia 6 lutego 2019 r.

ITP-V.5230.5.2019.DP

Pan Stanisław Sobieraj
Przewodniczący Rady Miejskiej w Stalowej Woli

Nawiązując do wniosku Pana Mariusz Bajek, Radnego Rady Miejskiej w Stalowej Woli z dnia 25.01.2019 r. dot. upamiętnienia wydarzeń z okresu II Wojny Światowej, jakie miały miejsce w Stalowej Woli oraz osób biorących w nich udział, zwracam się wyrażenie w powyższej sprawie opinii przez właściwe merytorycznie komisje Rady Miejskiej w Stalowej Woli, a mianowicie : Komisję Oświaty, Kultury i Sportu oraz Komisję Gospodarki Komunalnej, Geodezji, Architektury i Ochrony Środowiska.

W załączeniu przekazuję interpelację Pana Mariusz Bajek z dnia 25.01.2019 r.

PREZYDENT MIASTA
Lucjusz Nadbereżny

Otrzymują :

1 x Adresat

1 x Pan Mariusz Bajek

Radny Rady Miejskiej w Stalowej Woli

1 x a/a

Prezydent Miasta

25.01.2019

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ

Stanisław Sobieraj

ITP V/1
2019 01 30
ITP
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Stalowej Woli

Interpelacja

ITP-V. 5230.5 2019.AP

Stalowa Wola 25.01.2019

Wpł.	2019 -01- 28
Nr	2300.2019.P
zaf.	
podpis	AG

Zwracam się z prośbą o upamiętnienie miejsc związanych z wydarzeniami z okresu II wojny światowej na terenie naszego miasta. Upamiętnienie to może być w formie pomników, bądź tablic pamiątkowych ustawionych w miejscach wyznaczonych po uzgodnieniu. Dotyczą one ratowania dzieci z pogromów i transportów do obozów koncentracyjnych przez Panią Alfredę Markowską oraz istnienia obozu pracy przymusowej dla obywateli polskich pochodzenia żydowskiego.

1. Działalność Pani Alfredy Markowskiej „Nonci”

Alfreda Markowska urodziła się w cygańskim taborze. W 1941 w okolicach Białej Podlaskiej Niemcy wymordowali jej rodzinę, w tym rodziców i rodzeństwo. Alfreda Markowska, której udało się przeżyć, osiedliła się w Rozwadowie, gdzie w 1942 wyszła za mąż. Wkrótce małżonkowie zostali osadzeni w getcie w Lublinie, następnie przewiezieni do Łodzi i Bełżca, skąd uciekli i powrócili do Rozwadowa. Została wówczas zatrudniona na kolei, uzyskując zaświadczenie o pracy chroniące ją przed łapankami. W tym okresie aktywnie zajęła się ratowaniem dzieci z miejsc pogromów i transportów do obozów. Pozyskiwała dla nich kryjówki, wyrabiała im fałszywe dokumenty. Szacuje się, że dzięki niej uratowano około pięćdziesięcioro dzieci. Po wojnie wraz ze swoim taborem została osiedlona w Gorzowie Wielkopolskim.

W 2006, za bohaterstwo i niezwykłą odwagę, za szczególne zasługi w ratowaniu życia ludzkiego, prezydent Lech Kaczyński odznaczył ją Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

2. Obóz pracy przymusowej w Stalowej Woli.

W sierpniu 1942 roku Niemcy założyli na Młodyniu obóz pracy przymusowej (Zwangsarbeitslager) dla ludności żydowskiej. Do obozu przywieziono początkowo ok. 60-70 osób z Sieniawy i okolic Jarosławia, około 600 trafiło z Wieliczki po likwidacji tamtejszego getta, oraz ok. 500-osobowa grupa dotarła z Wolbromia. Obóz nosił nazwę Prinz Eugen Lager. We wrześniu 1942 obóz liczył 1160 więźniów, pracujących w Werk Stalowa Wola (dawne Zakłady Południowe) wchodzącym w skład koncernu Stahlwerke Braunschweig. Żydzi codziennie przemierzali drogę z Młodynia do zakładów i z powrotem. Opóźniający marsz ginęli po drodze. W październiku 1942 roku Niemcy zaczęli likwidować obóz na Młodyniu kilkuset (ponoć ok. 350) zdolnych do pracy przenosząc na teren zakładów, aby uniknąć bezsensownie wycieńczających codziennych wędrówek. W lipcu 1944 roku, gdy Sowieci zbliżali się do Stalowej Woli, obóz żydowski zlikwidowano. Więźniów przewieziono do obozu w Płaszowie, niewielka część Żydów wykorzystując zamieszanie i bierność ukraińskich strażników opuściła obóz i w lasach doczekała się nadejścia Armii Czerwonej.

Według szacunków w obozie mogło zginąć ok. 1000 osób, w tym między innymi ceniony malarz Jakub Pfeffenberg oraz młody poeta, rysownik i muzyk Ryszard Apte.

Mariusz Bajek